Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De sacramentis in genere - Cod. Ettenheim-Münster 199

Santi, León

[S.l.], 1632-1633

Qvaestio VIII.

urn:nbn:de:bsz:31-117164

Visual Library

voluntatis ñ qui tunc exercet ea quæ i. potest elicere circa id, cum impossibile esse aliquo
saltem qui impossibile apprehenderet falso tanquam possibile, dicit actu secundum rectam
rationem esse illud velle, prions quæ quis affirmat fore peritatem rationem et per eteam velleet
absolute illud obtinere, nam actu n vult, qd cognoscit esse impossibile, 7 hic esse voluntatis
aliquo actu absoluto quem quis habet actu cum velle dicit rationaliter esse hic hic etiam actu
pro esse actum illum voluntatis actu qui esse obtinere prions velle aliquo rac huiusmodi actu
tangit peccatum mortale. qui abeo qui vult aliquid rationaliter, id est per velleitate
de esse impossibile ñ exercere actum illum voluntatis circa impossibile, hæc valentia.

Sed tra. ad dicendum est rigitur per velleitatem actu finis quo voluntas vehitati
quod impossibile sub ratione ei possibile. Confirmat: quia ergo etiam explicando per
velleitatem actum voluntatis sine radicio qd reperiri valentia imo hinc sud cum Deo ere
litatem oppositam: q: velleitatem potius ponere mortem quam negare finem si tyrannus me
coerceret, et supra dicimus, ergo dicit falsum esse qd quando dico velleitatem esse tangit si possibile
est hanc de facto actum absolutum in voluntate quo velim alium actum absolutum vo
luntatis quem ego possum habere si apprehendam falsum illum impossibile et possibile esse
de facto verius posita ratione, hoc inquam, falsum esse qd quando volunt ita aliquid impos
bile sub ratione possibilitatis ñ volunt velle per actum reflexum huiusmodi actum actum
voluntatis quem ecclesia elicere si apprehendam impossibile et possibile, et tunc habet tale
cogitatum de illo actu quem possunt habere si apprehendam impossibile et possibile & neg
cam illum actum per alium actum reflexum absolutum velle, in hoc igitur aliquid obtinere
et illud id indicam esse impossibile per cognoscimus sub aliqua ratione boni dicit etiam illud esse obtinere
velitum et id aliquo actu quem possunt elicere si apprehendam falso illud impossibile et possibile
dicam ponam aliquem qui habet talem actum rationalem, velleitatem esse tangit si est possibile
et habet etiam talem actum quo certo credimus nullum esse qui possit apprehendere impossi
le esse possibile, tum ne: ita adhuc est velleitatem esse tangit si possibile est. Ergo ita cum non haberet actu
absolutum et rationem circa aliquem actum quem cognoscit se posse elicere si falso apprehenderet impossibile esse possibile et sic diceret si velle rationaliter &c. hæc satis.

QUÆSTIO VIII

Utrum possit dari in voluntate gravis omissio?

Longa quæstionis est: primo post voluntas omittere aliquem actum præceptum peccando
moraliter absque eo positive velit committere aut habet alium actum contrarium qui
sit incompatibilis cum actu præcepto et sequenter sit causa seu occasio omittendi, quæstio
erit supponendo ex parte illecti cognitionem indifferentem, hoc est repentanam abstrahendo
sub ratione boni et mali quæ sufficiat ad libertatem, ponamus enim non advertit illecti cum
primo quod præceptum audiendi sacrum obligat, an tunc voluntas libere et per segnem culpabi
liter potest omittere volitionem Sacri absque eo qd habet alium actum quo aut vult ñ audire aut
nolit audire aut velit aliquid aliud incompatibile cum actu præcepto et si velit interea hi vagis
dere de eo quod mere quia Sacrum est audiendum.

Pro omnibus negatis rationes pro hac opinione sumi poterunt ex abstractibus ad
primam opinionem.

Sed opinio est vera

Sed omnino & vera affirmat dari posse eructuosi puram omnimodam.

Probatur 1mo: in casu posito omissio voluntatis sacri & voluntaria ac libera, & certe dari potest in voluntate, & ex, duo igitur probanda sunt: 1mum quod ipsa omissio sit darici est voluntaria & libera & per sequens culpabilis moraliter; 2dum quod talis omissio dari possit de facto; ja pars relicta probatur 1mo: in casu posito si quis haberet puram omnimodam voluntatis sacri sive per possibile sive per impossibile talis omissio est voluntaria ac libera & sequenter culpabilis ergo ergo tamen facit est quod tunc voluntas cum possit & deberet velle audire sacrum nihilominus omittere, et a. hoc melius probatur ex ratione Deum sugendere cum sacrum ad quemcunque alium actum voluntatis & solum se paratum ad sacrificandum cum voluntate voluntatis sacri in ordinando ad idem actum quo posito sic arguitur: tunc volentes haberet voluntatem potestatem & omnimodam ergo utramque partem utraque ratione, hoc est, potest positive prosequi voluntatem & omittere & tam voluntas quam omissio est libera a voluntate. Sed ja voluntas est mota 1mo, mg & liberum solum respectu actus boni quae sola proponitur necessitaret voluntatem & volendum sacrum non magis quam voluntatem alterutra a voluntate, & illa voluntas est mota 1mo, mg & ritus voluntas est libera etiam ut libera omissio utraque opposita voluntati quae etiam omissio non diceretur esse a voluntate necessario cum requiratur etiam non boni potest auferre voluntatem ab omissione; omissio ergo tunc est voluntaria libere sive directe voluntaria directe per modum actus vel quasi actus a voluntate sive modo elicita sive voluntaria indirecte ut velit appellari non quidem eo modo indirecte quo modo dicitur aliquis effectus indirecte voluntus ac voluntarius in sua ex qua proprio dicitur secutus licet ab intendat quoniam eo modo dicitur voluntaria indirecte secundum hoc licet non intenda amplius tamen secutura ex actu, sagitta, sive inquam, omissio non dicenda voluntaria indirecte non quidem effectus in sua ex indirecte voluntaria per modum quasi actus ut distinguitur ac directe voluntaria per modum veri actus sive elicti sive imperati quasi ex actu positive aliqua voluntate producta v.g. voluntas ambulandi & ipsa ambulatio imperata, hoc a. formal ex Arist. 3 Ethic. cap. 5 qui solum requirit ad libertatem voluntatis ut ita potest utramque partem stradictionis actum & omissionem nec ulterius requirit aliquid actum positivum incompossibilem cum actu omisso & etiam firmat id ex varis locis Scripturae Sacrae ergo ubi sic ait: ouibus e. in rebus nra in potestate ~~sunt~~ est agere in quo non agere & in quibus non agere in ipso agere, quare si agere bonum & honestum & in nobis est actum & non agere, id est turpe in nobis collocatum, sed non agere malum, id est honestum, in nra potestate & agere id est turpe, in nobis situm, Luca 12 Mesenus qui cognovit voluntatem domini sui & non paravit & non fecit secundum voluntatem eius vapulabit multis Epist. Jacobi cap. 4 qui ergo scienti igitur bonum facere & non faciendi peccatum est illi.

Dicis: si deposita vellet insuendere cum sacrum aliquis actus non posset sequere sacrum.

Sed contra ja ut altera est tam voluntas sacri quam omissio libere potest exercere a voluntate & ex hoc capite non sit negari potestatis illi precepti, cum nullus aliquid ad id negandum nisi forte afferat actus quam auferrary defendunt ter ratione

Dicunt non posse

dicendum, non esse talem peccatum, quia omissio non est libera, quod si hoc dicat, iam affert
pro ratione, quod est in quaestione, imo illud ipsum id iam refutatum est, et ulterius ainhic im-
pugnat ita: Security Dei ad volitionem Sacri et ad alios actus sunt interse distinctae in-
dependentes, quia a Deo separari de quo ad et sustinendum, rumq; volitio Sacri pen-
det a prorsus Dei secretis ad quam terminatur, vere ab alio terminatis ad hos actus
et inde stu alio potest voluntas elicere volitionem Sacri, si a. eam elicueret libere eli-
cereat, et oxime, et etiam si omitteret libere omitteret, et huic est libertas stranetuvis
quae non debet refundi cum libertate stranietatis quam voluntas habet ad ponendum
stranos actus: q: amorem et odium circa idem objectum quare omissio in hac libertate
non licuit fraliter actum construunt incompatibilem cum actu omisso sed tolle imo
hoc quod stroeceu pro modo a voluntate potente etiam elicere actum omittere.
Confirmat: voluntas est complete libera in actu, imo per hoc quod potest elicere
actum et omittere, et praecindendo ab hoc quod potest habere actum in compatibile
cum actu omisso imo supponendo etiam quod non potest habere huiusmodi actum incom-
patibilem adhuc est complete libera ad actum quem potest elicere et ad omissionem.
tales actus qua nihil aliud requirit, ut sint potens in actu imo ad unum actum, si
ergo potest illum elicere libere potest elicere qua et etiam omittere, cum ille actus non sit
motus imo imo et etiam omissio ~~si sit erit~~ libera sicut ipse actus, nam id ideo actus est
liber quia potest omitti et similiter omissio est libera quia staret ut potest etiam esse actus
omissus. Remanet igitur ex ejectis ima pars sectionis probata.

~~Pro 2da~~ pars quod de facto talis potest huiusmodi omissio sufficit imo: Sequeretur ex opinione
adversantis quod nunc de facto omissio volitionis Sacri et idem est ac alia omissionis liberae
sicut et voluntaria et libera per denominationem extrinsecam ab actu interno voluntatis
imperantis ad quae necessario requirit quod actus exterior secundum quod voluntarius et
liber atque etiam mala per extrinsecam denominationem ab actu voluntatis a quo imple-
ratur. Omissio vita non est in se mala nec qua ex se Deo displicerent sed solum in actu consti-
tuo ut effectus in eo, ~~ier~~ Deo sequeretur quod illegali habuit peccatum omissionem si quae
omissio opera non est libere voluntaria non teneret id ipsum esse probabiliter aut saltem
probabilius quod esset se habuisse curam omissionem imo si dubitaret an fuisset quae
omissio non potest procerto se ~~eorum~~ accusare de hoc peccato quia hoc quod ~~tunc~~ tacito
non fuisse. Cautum cum praecedat curam omissionem non est voluntarium libere et ad
peccatum requirit quod sit libere et voluntarium, respondeo: certissime dicta quod illegalis
non est vere actus hus plenam advertentiam ad obligationem peccati et intentionem omittendi
actum peccatum esset hoc non refuten item quod non potest aliquando id refuteri pro peccato
certo peccaniosi: obligatum fuisset pura omissio, sequeretur etiam alia
absurda et ea dicendus infra patebit.

Pro 2do 2da pars sectionis probando a. in exemplo de volitione Sacri et ejus
omissione: volitio Sacri et alia actus incompatibilis quem requirunt a quaerary et
se sunt stranetuvis et ex hoc certe non est necessarium ut alter ex his sit prius in volun-
tate, rumq; se sint stranis quodmodum caloni et frigoris sic ut alter necessario debeat
esse in ipso

ee in obto quando ne alter, qd n se habent obtrahentorie, per se ab, n e. ong e negro altery

Dicis: n ptt voluntas repugnante debite obto ee otrosa.

Sed otra, mo, qa hoc etiam sine fundto e gratis asseritur, presertim cum in Illectu poet ee simplex hac omissio cognitionum quando Illectu neq ht assensum neq dissensum ex parte astrorum, ideo qari simul cum adventria ad obligandum precepti repugnare, aliud obstu n incompatibile cum auctione facri v. g: aliquis arteriq facri crescendo poet voluntas imperare Illectui assensum e incipere omittere e voluti omnem facri, n et voluntas otiosa haberet. e. actum quo imperaret assensum qui tractu n et incompatibilis cum volutione facri & sine obto voluntatis dari pura omissio.

Dices: quinimo alig actu voluntatis e incompatibilis cum volutione facri qa voluntas n ptt habere plures actu simul etiam circa diversa obta.

Primo neut Illectu et habere duas aut plures cognitiones simul, qd ab adversariis n negatur n etiam voluntas plures volutiones. Imo forsan, ht voluntas duas distinctas volutiones quando imperat Illectui ut intendat duo obta diversa, Ratio hoc ipsum e otra adversarios, nam frustra niterent n dari puram omissionem sed necessario qui sit causa e occasione volendi, potq. e. qui debuiset quem libet alium actum ee incompatibilem cum volutione facri, qa eo ipso qd afferunt hac exempla ee volutione tuendi de setes aperte ingerant aliquis volum huiusmodi actu n adeos ee incompatibilem cum volutione facri.

Ptio 3tio 2da pars relioris et quis velle audire facrum ex varis motivis honestis repentatis ex motivo v. g: religionis, charitatis, obsequentia, impetrandi auxilia ad superandas tentades de tuendo si solum fit actum quo vellet audire facrum ex motivo religionis habebit omissionem omnium aliorum actuum quos poet etiam habere ex alijs motivis & tunc saltem dabit pura omissio saltem si ita ab qd n repugnet tunc ee in voluntate simul duos huiusmodi actu inter se distinctos ex diversis motivis, Ptio 4to: ponamus duo obta repentari simultatis ut voluntas teneat ex precepto amore virtuosi tunc voluntas n necessitat ad amandum neq ab aliquo illorum neq ab utroq simul, qa utrumq apprehendit cum rationibus opportunis malitia ut rationes quae da ea ad retrahendam voluntatem ab amore cuiusvis illorum e utriusq simul in eo casu ut voluntas elicere unum solum actum amoris & unum ex illis obtis & erga alterum obtu habebit omissionem sine ullo alio actu moraliter qa poet hoc utraque si neuter amor et preceptorum ut tunc libera et omissio huius actu licet n sit culpabilis & etiam erit libera talis pura omissio si uterq amor sit preceptus & sequenter culpabilis, facturus e cognitio precepti e hnt extrinseca a voluntatem negativam necessitant ad habendum actum incompatibilem actui preceptio quando is omittit.

Dicitur hic n poe qa dari omissio sine actu qui sit caa pecq.

Sed otra qa hoc ignoro e in questione.

Dicis omnino inconveniens tunc esse necessaria.

Sed otra, qa repentari obtu indifferenter sub ratione boni e mali & ee ex quibus sequitur etiam qd poet

etiam ob id potest quare omittit volitio facit in quo casu redit difficultas cur sit necessaria
pura omissio libera cum sit ex cognitione indifferenti sub ratione boni et mali.

Pro 5to experimento cum in multis ut quando inquirimus rationes ad quas nobis quis
proponimus quas potest voluntas vel sequi vel refugit tunc s. dum ille ipsi proponit
varias ac contrarias rationes voluntas licet se mere negative respondendo ad eam actum
confirmat tamen experientia docet voluntatem aliquando remanet suspensa inter duo obiecta
quorum unum vellet prosequi licet sibi non aliter id se venire tanta difficultas
in ea prosecutione, hic a. nec efficax aut dissuasio alicuius id licet impossibilitate
aut cum actu absoluto efficaci et circa id omittendum id autem dissuasio seu inefficaciter aut cum actu absoluto efficaci circa actum oppositum id omittendum idoneam actum erit quasi confirmat ratio. alio vulgari experimento Petrus v.g. sed cum tunc audiendum sacrum Paulus proponit ut ipsum retrahat varias rationes in contrarium hortetur ad continendum tunc Petrus quem suppono nondum habuisse volitionem facit id non sentire per solam suspensionem volitionis facit id. in hoc casu Petrus licet omisit omnem volitionem, et ponitur id etiam licet omissionem volitionis aliquam in id habuerit omissionem volitionis dum audit hortatem semper peccaret id quidem peccaret non solum otiose aut remotione audiendo quatenus exponeret se periculo sentendi sed etiam de facto sentendo per volitionem facit id. ita falsum, et id manifesto exemplo Joannis Danielis cap: 3 ingemuit Susanna dixit angustia et mihi undique si s. hoc egero mors mihi est si a. non egero non effugiam manus vestras, sed melius est mihi absque opere incidere in manus vestras quam peccare in conspectu Dei, et exclamavit voce magna Susanna etc.

Pro 6to ex variis quaestionibus quae agitantur a Theologis utrum voluntas potest interdum se habere negative nec positive sentiendo motibus appetitus sensitivi nec positive consentiendo absque culpa gravi in qua quidem quaestione videtur bono suppono de libertate huiusmodi omissionem sensus et quarti utrum hac omissio sit sine gravi culpa, item utrum dubius in fide sit haereticus in quaestione varia adhibet discrimen inter actum positivum ut quando intellectus affirmat res fuisse id certos sed dubius et inter actum mere negativum ut cum intellectus nullam actum id nec assentiendo nec dissentiendo tunc ergo in actu mere negativo voluntas nec vult intellectum assentiri aut dissentiri negativum actum id impossibilem cum assensu et volitione assentiendi etc. et omissio volitionis assentiendi v.g. et pura et libera cum potest ut suppono habeat respectu volitio assensus si a. sit peccatum tunc id omnia assensum erit etiam ex omissione culpabilis, advertentia s. recepti ut supra etiamsi dicamus nihil aliud facit quam solaliter proponere ipsum recepturum seu obligationem ipsi recepti id ex necessitate id actum recipiendi nec dici id id tunc voluntas velit illa omissionem actu positivum id tunc ad suppositione intellectus id admittit ad eam omissionem ex eadem cogitat de rebus assentiendi et dissentiendi et illa omissio id id ex voluntate directe nihil ex voluntem quin ex cognitione. Pro 7: respondet solaliter difficultati tamen id facit tunc voluntas habebit necessario omnipotentem voluntas facit id id id voluntatis ratione aliqua boni proponit id ne respectet ratione aliqua boni

ratione aliqua boni in genere honesti vel in genere delectabilis, vel quia aliqui commodum ex auditione sacri resultans, tunc ergo si adversarius ponat quod illa eadem omissio sine novo actu positivo voluntatis generare potest ita ut libere generet licet sine culpa morali adhuc quia etiam post eadem generare libere et culpabiliter facta rebus nova representatione in genere honesti, id est representata bonitate in satisfactione recepta et sic quia eadem ratione cur illa omissio sit libera postea si fuit libera ante notitiam legis, et regula dictum est.

Pth obiabis: erroneus nunc ratio boni et mali in sacro audiendo rerum proponat etiam nolle tale boni et mali omissio notitionis audiendi et omissio cujuscumque alterius actus incompatibilis cum sacro et voluntate sacri tunc voluntas si libere omittere notitionem audiendi et quemcumque alium actum incompatibilem cum sacro, omittat igit et quare vel omittit pure? et habeo intentum vel omittit hinc aliquem alium actum positivum qui sit ea inferens talem seu tales omissiones, et si dicat hoc idem ad hoc sequitur et si pura omissionem, sth: licet hac omissio notitionis et eum alterum actum incompatibilem cum sacro si sit pura omissio ita procedat ex vi alterius actus positivi sit omissio voluntatis audiendi sacrum est pura omissio, et hac omissio notitionis si sequeretur ex actu positivo incompatibili cum eadem pura voluntate, nam et supponimus ea omissio notitionis et est alterius actus simplex incompatibilis cum voluntate omissio illa voluntatis si sequitur ex vi illius actus positivi quem dicimus necessario inferre omissionem notitiae et aliorum eum actum incompatibilem cum voluntate sacri, id est quia notitia seu alii illi actus sic incompatibiles et inferient omissionem voluntatis sacri et actus causa omissionem notitiae et alterum illorum actuum potest venat voluntatem iteram sacri et ista omissio voluntatis si causa. Ista omissio voluntatis est a voluntate libere sine alio actu positivo quam causa et incompatibili cum voluntate omissa

Pth nono representata auditione sacri et bona et etiam et mala ratio incommodi ad difficultatem et simul etiam representata ratio mali et boni in studio voluntas si velle studium omittere quem alium actum intra auditionem sacri et si omittit voluntatem audiendi et notitiam audiendi etiam adhuc pura omissio, probo: licet omissio voluntatis sequitur ex voluntate studii id est omissio notitiae si sequitur ea eadem voluntate studii tanquam ex actu incompatibili quia notitia sacri omissa si sit incompatibilitatem cum ista voluntate studii, id est, et voluntas velle studium et simul nolle audire sacrum et voluntas studii et notitia sacri si sit actus incompatibiles et omissio illius notitiae est pura omissio

Pth 10 quando voluntas omittit libere et culpabiliter voluntatem sacri et necessarium saltem ex qui ne ut interveniat aliqua omissio pura libera &c., Pth. bis: illecta cognoscit obligatorem legis et representat voluntati vadem boni et mali in audiendo sacro et fuga malitiae et bonitate studii voluntas sit voluntatem studii intenta in et ita quam sit habere intentam ut tria et sit omissionem, 3ly quia libera alia actu incompatibili cum illo 3tio quam, Conc. pth: hoc ipso quia voluntas et libera in omne adversa

partem tradu=

partem actionis et etiam libera ad actum, vt ex 3 Ethic. lib. 3 patet, et in tertia
voluntas libera in quantum est facere et non facere et quando voluntas libera ad volitionem
et etiam libera ad omissionem illius volitionis et quando libera ad intentionem v. g. ut tria
et etiam libera ad omissionem illius 3tij gradus. Nonnulli ergo ait in concordia volun-
tas est libera habere volitionem vt tria et etiam libere omittere illius 3tij gradus.
Nonnulli ergo ait tunc vellet audire sacrum diuerat actum bonum alij etiam mentorium
si ut in gradu et si diuerat volitionem sacri intensam vt duo minor esset bonitas et meritum
si vt tria bonitas etiam esset maior et maius meritum. Et si volitio prorsus intensionis et mi-
noris aut maioris bonitatis ac mentis sequitur, id est libera etiam secundum intentionem
ex quo oritur sequitur omissio minoris aut maioris intensionis ut libera quomodo ec.
Et ec volitio libera secundum tantam vel tanta intensionem quin sit etiam libera
secundum omnem tantam vel tanta intensionis, cum hoc ipsum quod voluntas ut potens habere
tantam intensionem alij libere debet etiam ec potens omittere eam intensionem
eloquia haberet illam necessario, similiter erit in casu nro si voluntas habet volitio-
nem vnius gradus intensam vt duo habet actum malum ac dementorium si vero haberet
volitionem gradus vt tria haberet actum perorem ac magis dementorium et illa volitio
vt tria est libera, ex quo sequitur quod tunc quando non est volitio tertij gradus intensa vt tria sed
solum vt duo omissio 3tij gradus libera sit et per consequens dat hac pura omissio.
Confirmat: quia nullus alij actus dat qui sit incompatibilis cum gradu illo tertio ratione
omissionis et omissio 3tij gradus est pura. Ergo ex suppositione quod tenent solum volitio tertij
gradus et non intentio ac vt duo non sunt incompatibiles cum 3tio gradu intentionis post
actum et sic simul stant duo gradus cum 3tio gradu calori.

Quod doctissimus quidam Recentiores ita: quando quis habet volitionem intensam
vt duo potens habere intensam vt tria tunc vel adverbit se habere volitionem vt
duo et tria vel non adverbit se habere volitionem vt tria, si idem tunc est libera
omissio illius 3tij gradus sine ea necessaria; si primum tunc volitionem vt duo tendit ad aliquid
quo eligit talis intentio qui alius est ideo remittit per cognitionem rei futuram non acquirit
vel post se nullam relinquit sui memoriam.

Hac responsio est illegi duplicitur, primo ita vt accipiat in significatione propria
nomen intensionis quatenus ec: eadem volitio est ec intensa vt duo et sicut intentio per
additionem 3tij gradus ita tertiam intentionem accipiat improprie et ac voli-
tio intensa vt duo et volitio intensa vt tria erunt duae distinctae volitiones illa
imperfectior hac perfectior et hac 2da perfectior aduenente recedet illa prior imperfec-
tior, dicemus prius de primo modo intentionis postea de 2do licet aliqua ita primum
modum faciant etiam ita 2dum; contra ergo primum dicunt primum primo ge
dicit ec ita experientiam quando ec. habeno voluntatem secundum aliquam inten-
sionem determinatam libere ac meritorie expressi me nihil cogitando de ipsa intensione
quam possum habere maiorem et maiorem imo etiamsi expresse velleno ignoscere quam
nec intensionem ultra habere quomodo possumus posset velle habere tantam vel tan-
tam et maiorem sta vt potius habeamus illam tantam intensionem quam eligimus,

2do sicut ad hoc

ad hoc ut voluntas intensa ut duo aut libera non requirit ut ea cognoscat per actu reflexum neq secundum suam substantiam neq secundum intentionem quam habetur
et post libere producere intentio ut tria non requirit ut ea voluntas ut tria cognoscat sed
satis si cognoscat obiu voluntatis cognitione non differenti. Similiter omnis voluntatis
intentio ut tria sunt libera sine cognitione huiusmodi reflexa. Et firmat quod per
voluntatem nunq aut magis intensam diuis minuit aut magis boni vel mali meretur vel
demeretur et per ea tamen de tali aut tali intentione nihil cogitetur. Secundo
per illam aduertentiam illecta cognoscit voluntas potest habere voluntatem ut duo aut ut tria
Et ita sola voluntas haberet se antecedentem illam aduertentiam et sic voluntas
est potens elicere voluntatem ut duo et ut tria independenter ab illa aduertentia, nam
quare: voluntas sic antecedens et independenter se habens ad illam aduertentiam vel ut
habere voluntatem ut duo et ut tria in hoc casu ut potest pro sua libertate habere ut duo
vel ut tria hoc et si hoc non sequitur. Et voluntas intensa ut duo vel ut tria est libera a neg
ea aduertentia et actu reflexo electiuo ut per se patet et per sequens etiam omisso vel si
voluntas ut sic antecedens et independenter ab ea aduertentia habere volitionem necessariam
ut duo et etiam ut tria et si hoc dicat sequuntur duo stradictoria simul verificari
quia. Et voluntas potest habere intentionem ut tria et non potest habere. Et necessario habet
omissionem illius gradus intentionis. Et sic obiectio si non aduertit illecta voluntate
potest habere intentionem ut tria omisso gradu iuxta rationem huius Scotistae
et necessaria cum nunq. Et ad. Et voluntas antecedens ad aduertentiam et habere neces-
sario voluntatem cum ea intentione ut tria. Et si non est aduertentia huiusmodi habe-
bit voluntas necessario intentionem ut tria. Et si ponitur aduertentia voluntas est
necessario omissionem intentionis ut tria sequitur duo stradictoria simul.
Deinde sic arguitur et probatur quod si dicat hoc dicendum sic: voluntatem antecedentem et independen-
ter ad habere voluntatem ut tria et probatur sic arguendo quod voluntas ut tria neq potest
fieri libera per sequentem huiusmodi aduertiam neq per actum reflexum sequentem;
per illam supervenientem aduertiam et proponit nova ratio per quam retrahit
voluntas ab ea volitione necessaria intensa ut tria ea solum cognoscit. Et voluntas
est potens elicere necessario voluntatem ut tria, quia per actum electiuum ad electum
eligere et Et proportum fuit per illam aduertiam illecta vel eligere intensio
ut tria vel ut duo; si primum. Et frustra eligere illa intensio ut tria quia necessaria ad
et sequitur et per ea tamen si ea relinquitur electiuum duo faceret ut voluntas quia fuit
prius potens elicere necessario intentionem illam ut tria potest post electionem
eligere libere voluntatem cum ea intentione ut tria. potest quantaqcumq tali alio
obiu sub sola ratione boni et voluntas illud necessario debet amare quantumcumq illecta
aduertat. Et voluntas tunc est potens elicere necessario illum amorem et quantum cui vo-
luntas per actum eligat talem amorem non solum frustra eligit amorem huius-
modi necessarium sed etiam non efficiet ut post aduertiam et post electionem ipsam vo-
luntas potest elicere amorem illum habere cum adhuc non resistente aliqua ratione mali vel
alicui alio obiu potens retinere voluntatem ab illo amore, nisi ordinetur ad unum
Et sic: post

quod sic: post advertiam illam omnis aliqua intentio et duo quae fuit cognita et potens procedere necessario a voluntate etiam cum intentione et tria sequitur quod talis electio est et poterit esse quoad necessario etiam futura intentio et tria vel saltem dicit finitra quod est de eo quod necessarium est et necessarium cognoscit et iterum ipsamet voluntas intentio et duo et potest libera in eo quod cognoscit et aliqua post advertentiam non sequitur etiam si cognoscit illam intentio et duo et necessario procedens a voluntate sequitur in quod omnino 3ty gradus generis remanet necessaria etiamsi post advertiam electionem quae antea necessaria erat et illa a. docet necessaria sequuntur ex vi ipsius intentionis et duo si dicat hoc solum esse necessario sequi ex vi voluntatis, ratio est, quia advertitia electio intentionis et duo necessaria non sufficiunt in omissionem intentionis et duo tria quae supponuntur sequi ex parte voluntatis necessario huius integrum ipsum et duo solum et per sequens licet libera non, electio est in se ac forsitan libera non dico quod libera omissio intentionis et tria, non adhuc et ea omissio potest esse libera per denominationem extrinsecam a libertate illius electionis deberet poni posita electione, et non poni in posita electione sicut aliquo extremo liber per libertatem actus interni quae actus interno libere posito ponitur etiam externus eo interno libera non parte etiam non ponitur externus non sic a. et omnino illa intentionis et tria quae non omnino ex vi electionis intentionis et duo et supponit quae adhuc pecuniam habet non est illa electio.

Dicis: per illam advertiam resentias etiam aliquae rationes mali seu difficultatis quae potest deterrere volitionem intentionis et tria.

Respondeo hoc esse tria supponitur, supponitur 2. etiam resentiam volitione cum sua intentione et tria deinde iterum quare ante illam advertiam et etiam electionem poterat voluntas choare volitionem et tria libere an solum necessario? si libere? ante advertiam dictum electionem poterat etiam esse omissio libera 3typlicis gradus intentionis, si necessario tria quia supposita cognitione insistenti circa alterum illius volitionis et tria ita et etiam resentiat ex parte obstantia aliqua mali et suppositum est voluntas eligere volitionem cum intentione et tria ita et potest etiam illam omittere et habere volitionem imperfectionem et duo, dicendum tria quia falsum est quod ipse dicit quod ante advertiam omissio est necessaria.

Dicis: respondeo etiam in exemplo posito cognitio repugnans bonitatis in tertio est se ad eo tenuis et non sufficit ad volitionem intentionis et tria operis unus voluntas habebit necessario omissionem 3typlicis gradus et sic omissio non est libera a voluntate item est se cognitio quae sufficiat ad intentionem et tria et ne ergo si resentiat aliquid potens retardare voluntatem ad intentionem et tria voluntas habebit intentionem et tria si a. resentiet simul aliquid potens retardare omissio 3typlicis est quidem libera quod bene etiam adhuc aliquis quod ex ratione motivum voluntas prohibebit intentionem et tria quidem adhuc aliquando ipsi potent.

Ad 2tum dico quia aliquam partem hic de qua hactenus dictum est, ratio quidem est de eo quod dicit cognitionem sic: sed se ad eo tenuis et non sufficiat et non sufficiat ad volitionem intentionem et tria loquor ergo quando cognitio sufficit ad intentionem et tria et sic ait fortasse:

tunc vel necessario

tunc vel necessario sequitur volitio et tria vel libertas vt possit velitio et aio et vt
tria, si non sit tota libertas malitia et demeritum oriretur ex repugnantia ad talem
repugnantiam necessario sequeretur interire vt tria et bonitas et meritum malitia et demeri
tum non maneant solum in actu libero operantis secundum cognitio ex se non est actus liber
neq; sit dici sed ista cognitio est libera ex alio actu voluntatis a quo impellitur, qa intellectus
extra exponam sed etiam sit eandem difficultatem se quomodo sit intentio igitur actus im
perantis et omissio intentionis maioris, neq etiam sit dici qd volitio studiosa repugnantia
tunc insequente vt tria sit libera quod est subtilius, hoc est, post sequi et non sequi posito tu
qd producat a voluntate ipsa totis volitio quam omissio necessario sit intensa vt tria
hoc in quam dici non sit qa ei libere dicit quod est subtilius sed etiam libere de quo ad aliquam
intentionem, quomodo e. illigit qd libere possit poni volitio quam sit aliquam inten
tionem, sed de etiamsi hoc dicitur sequitur qd libertas illig intentionis vt tria malitia
et demeritum solum consistat in cognitione tali modo repugnante. ~~et tunc sect~~ vt ~~sequitur~~
~~etiam difficultas~~ ~~tam~~ vel certe sequitur qd solum consistat in alio actu voluntatis impe
rante cognitione non tali modo repugnante et tunc redit eadem difficultas nam hic
actus imperans aliquam sit intentionem v.g. vt tria et quero an illam sit necessario
vel libere si necessario et actus ut in infinitum, si libere et multo melius dum poterat
dici de prima volitione studiosa intensa vt tria, si ergo hoc solum dicat qd volitio studiosa libere
sit intensa vt tria et immediate per se ac solum sicut potuerunt dicere etiam libere et eo sequitur qd
si supponat et eadem intentio et omissio stygrancis intentionem vanas et ac per se libera
esse alio actu reflexo et incomprehensibili, patet intentio vt duo et per se libera sicut et similiter
potest esse per se libera in bonitio vt tria esse alio actu et tunc etiam sine alio actu omissio
stygrancis et per se libera qa quando et libera una pars introductionis et etiam altera et firmat
ex eo qd experientia probari sit in exemplo scilicet, si e. solum repugnantia ratione boni et mali in audi
tione sacri et stere ratione boni et mali in stercore nihil aliud tunc voluntas si habere libe
ram volitionem studiosam etiam secundum aliquam intentionem cum non potest de volitione una intentio
ne aliqua imo et maior ratione cuius sit libera intentio vt duo quam vt tria et libere sit ha
bere voluntas intentionem vt duo et vt tria supposita perfecta repugnantia ex particulis
et firmat adhuc magis qa pro maiori maiori intentione illig volitionis et maior ma
litia et etiam omissio maioris et maioris intentionis si esset libera per se et sine alio actu
cum intentione maiori omissa, supponunt et repugnantia aliud et aliud quam ratione boni
et mali in auditione sacri et studio non repugnantia volitionem quam studiosae intentionis
igitur et si de volitio intentio vt duo per actum incomprehensibilem cum intentione vt tria omis
sa y stio vt tria et, qa in eo casu in quo etiam repugnantia ratione boni et mali in auditione sacri et
studio et stercore nihil aliud et quem certe casum non repugnare patet experientia quia aliquando
aliquis prudentia aliquis abstractus cogitari et etiam ex eo qd hac de obiectio inter se venia quia
et hoc necessariam respondetur ita vt duo repugnantia debeat etiam repugnantia tria; tria igitur
et ex eo casu qui omittit se enim qa volit studiose si interrogetur cur hat talem volitionem
omittendo intentionem maiorem talem aliquando et potent proinde affirmare illa motiva
tria et ~~qto~~ ~~illa~~ actus ~~[illegible]~~ quia probatur in volitione studiosa intentio vt tria adhuc et omissio

stygrancis

3ty Illg gradg vt liberat et etiam ipso aliquam congruam intentionem & eam libere et
ita vt potest habere maiorem, nam cum sit pls malitia ac demerituin voluntate studij
intentionis id in potest in esse ac fortiter ex eo quod esset voluntate studij intentione cum seq=
uenti talis voluntas sic intensa necessario sequi ex alio actu imperante tenuissimo dis=
cendum remanet illud pls malitia ac demeriti fortiter ac in ipso actu tenuissimo re=
flexo imperante & ita liber secundum eandem illam intentionem quam habet de secundum
omissionem maioris quam potest habere aliquin procederet in infinitum ita vt per nouum
actum deberet prohiberi maior intensio licet eo quod dicit alig prohibens et multo ma=
gis tenuis quam illo prior qui prohibuit in intentione studij intensione vt tria ex hoc a.
sequeretur in idem processus infinitus in huiusmodi actibus imperantibus et etiam vel nulla
intensio in actibus vel saltem talis quae vt pecari possit vel neq est a voluntate aut voluntate in obtra.
cedendum erit ad illo actu tenuis qui prohiberet in voluntate sicut intensio vt tria que
est liber ejusdem intentionem illam eandem quam habet ejusdem omissionem eiusdem si eam non
haberet & in similiter quod maiorem intentionem quam potest habere de quodam omissione
huiusmodi maioris intensionis quam non habet sed potest habere & hoc quem multo nouum dici
potest de qua voluntate studij & omissio in eo cum ent libera sine actu reflexo de ij neq
obstat voluntas sua affectionis quem actum ponunt hoc logi imperantem essentiam fidei
in dato di assensu fidei debeat quia e proprio alig intentio a pio voluntatis affectu imperari
non tamen fit vt etiam debeat imperari actu voluntatis cum sua determinata intensione
& omissione maioris intentionis quia non eadem ratio quia e in essentia fidei qui est qua=
ndam actus affectus ac effectus est liber fortiter per eundem ordinem extrinsecum ab actu
libero voluntatis cuius imperio electi exercet.

Dices: in illa solutione studij dari aliquis terminus indivisibilis extrinsecus affi=
tuens voluntatem determinate intentam, et ideo de quem terminum necessario sequi
omnis 3ty gradus de 3ty gradus e incomportabilis cum eo indivisibili termino et ideo quia
terminus loco tertij termini qui est simul terminatus intentionis et ideo e equalitas
intentionis et tria sic illa voluntas fuerit intentior quam et ideo.

Contra primo vel non dicit talis terminus iuxta opinionem etiam, et vidal. id ego
verus quia id dicen determinatus e equalitas se frustra multiplicent entia de obtra
& probabile & ita tam ipsa opinio vel de probabile e, ita ideo, id qui tenet opinionem
ideo non potest pure omittere et se tueari, equidem has angustias vt etiam assere debeant
huiusmodi indivisibilia quae solum sunt terminativa & non sunt apta equalare religuos
gradus aliquantes si saltem minor intensio id fortasse adversari non videntur saltem ceteris 3tio
obtra de ~~tertia opinionem quia vel habeng aliquem actum~~ talis terminus et
terminus voluntatis & voluntas ipsa voluntas. a. e quia est motiuum non a terminus voluntas
nis & ethac omnis 3ty gradus est voluntaria alig libera sine alio actu libere motiuum de
potest dicere prorsus cur voluntas illa non est intensio vt tria cum sit potuisset de & se motiu
uum reparent adversari, et obtra si dicat hoc id dicunt terminus solum terminati=
ui et termini qui necessario contraret intrinsecum sequentem sequeretur id gradus intens
tionis qui sequens potest terminum equalatum necessario sequent ex ente certi

productione illg

productione illo termini copulativi. Non est libertas ac facultas sec in ipso tempore
copulante vt effectu ex eo. Quia non est melior actus vt tria quam actus vt duo vel ea tem
non est melior nec magis meritorius cum solo termino copulativo quam ille esset cum
cuiusdam alia intentione, quia necessario deberet sequi ex vi termini copulativi
Similiter dicendum de malitia ac demento potest actus intentus vt tria non pertinere
ad novam libertatem per excessum illum intentionis quem haberet necessario sequen
tem ad terminum copulativum. Adde quod non potest assignari quanta pars per intentio
sequere necessario ad positionem termini copulantis et inseparabiles non etiam a
res quanta fuisset bonitas quantum meritum illi actus vt tria. Adde etiam quod non potest assig
nari ratio sufficiens cur voluntas produceret potius terminum totum terminativum quam
copulativum aut extra nisi quia dicat quod ex mera sua libertate id faciat et in hoc dicat
sequi id debere per actum reflexum et cognitam voluntatem tantam vel tanta intentione
hunc vel illum terminum. Nam hoc ipso talis intentio non procedit a voluntate ex mera sua
libertate id ex vi alterius actus imperantis circa illum prior actus cum suo termino non extiterit et so
liter liber bonus ac meritorius sed est talis ratio alterius actus imperantis de quo actu imperante re
diret eadem difficultas cur sic: talem intentionem ac talem terminum non alium haberet
si aliter diceretur quod voluntas idcoque id producit talem intentionem cum tali termino solum
terminativo ex vi voluntatis istius gradum intentionis extra quod idem aliquando exercuit
terminum copulantem quia producitur alterius istum gradum profecto hoc ratio inerdae
amonat quomodo et voluntati innotescere quid ipsa est factura ex vi futura circa istum
illum gradum intentionis.

Quia: ex mera libertate voluntatis sequitur modo terminus alium terminat hunc modo
copulat hunc et ideo illi actus cum varietate intentionis ad terminum et per se liber bonus ac meritorius sed
omittit quoniam intentionis v.g. vt tria ad hoc vt libere sequatur debet sequi ex vi alterius actus in
compatibilis quod sit voluntas v.g. intentionis vt duo cum suo termino solum terminante.

Contra quod intentio vt duo non est libere a voluntate per se immediate, sed ex vi electionis
et quando non est ibi actus incompatibilis et omnino requisitus necessario sequitur quod actus vt duo cum
suo termino solum terminativo sit liber quia similiter dicitur liber actus istius gradus et cum termino
copulativo ex mera libertate voluntatis fuisset productus nisi actus reflexus et imperatus
quando producitur libere actus vt duo tunc alius actus reflexus potuisset etiam libere produci
actus vt tria quia tunc libertas fuit omnino istius gradus.

Dicendum: tota omittitur in eo casu intentio vt tria, id est tota voluntas vt tria vt habet
aliam voluntatem vt duo, id est alia efficitur quia ista pars quam imperat non est magis libere
habet voluntatem vt duo vt pars totius habent libere voluntatem vt tria quia omittit sed illa omis
sio non est libera sed necessaria et ita libera si per aliam actum contrarium haberetur gratiam
ipsa desiderat vel voluntas quia vt duo aut aliquid aliud incompatibile cum voluntate
illa vt tria quia omittit.

Sed contra tamen ex dictis quae hic etiam applicari possunt, tamquam stare quia ratione
omnis libere in multis sequitur id voluntatem completa libertatem in actu integrantibus et
id ratione quod voluntas nisi completa libera in actu imo ad aliquam voluntatem quam eo quod

Illigat com=

illigat complete libera in actu pmo ab omissione volitionis.

Dices: voluntas e libera complete in actu pmo ad volitionem v.g. tria quatenus e complete potens eliere eam ipsam volitionem ut tria et aliam volitionem qua velit omittere vel qua velit aliud obtum incompossibile cum volitione illa ut tria.

Contra enim is, prescindendo ex alio eo quod voluntas post eliere illum alium actum electivum incompossibilem quando v.g. n representaret nec volitio nec intensio nec omissio eligenda nec aliud obtum incompossibile imo si solum haberet iterum ad volitionem illam ut tria et n ad alios actus adhuc illigeret voluntas complete libera in actu pmo ad talem volitionem quia tunc post etiam habere omissionem et tunc post habere et omissionem libere qua eam libera post habere ut etiam post habere volitionem omissam; adde contra responsionem allatam quod frustra negaret eandem volitionem posse recipere maiorem et maiorem intensionem sicut et cari et alias similes qualitates, denique contra actum huiusmodi electivum adhiberi post argumentum Theologicum desumptum ex verbis Concilii Trid. sect: 6 c et haec satis pro nostra opinione de qua multi Authores legi post.

Obycies pmo: si aliquando dari post pura omissio culpabilis sequeretur quod alicui peccato actuali n responderet poena sensus quia haec respondet peccato quatenus est conversio ad creaturam huiusmodi a. conversio fit ratione actus ~~in pura omissione licet~~

R. in pura omissione licet n sit conversio e tn implicita et virtualis extrinseca qui cessat omittendo interpretative ac virtualiter vult se ipsum vel aliud obtum infra Deum, quare post merito puniri poena sensus cum haec poena ut dictum e n respondeat peccato secundum suam positivam ratem ac entitatem per quam respicit obtum sed secundum propriam malitiam moralem qua pura omissio ht ab obto et circumstantiis.

Obycies 2do: si daretur pura omissio voluntaria ac libera ea post bona laudabilis ac meritoria quando est omissio actus mali sicut post ee mala vituperabilis ac demeritoria quando est omissio actus boni ac praecepti, item post dari omissio voluntaria ac libera quae nec est bona nec mala sed indifferens, ut omissio actus indifferentis.

R. et Delas fere ad hanc obiectionem tract: 3 disp: 7 sect: 3 num: 24 et deinceps, quoad 1ma parte utrum sc. pura omissio ~~pot~~ e libera post ee bona et S. Thomas dicit ee discrimen inter omissionem boni debiti et omissionem mali illam ee demeritoriam hanc n ee meritoriam, quia bonum ex integra causa, itaque pura omissio libera mali n erit bona laudabilis ac meritoria hoc a. probatur pmo quia adhoc ut sit meritoria deberet referri vel ex se ipsa tendere in ultimum finem, verum a. huiusmodi n e ea negativa sed ea actu positivo ergo omissio ex se n e meritoria neque etiam bona ac laudabilis propria ac vera laude, 2do quia omissio mali quando de illo n cogitat intellectus n e meritoria nec bona nec laudabilis ergo nec quando postea intellectus cogitat sa cogitatio n meret. Respondent aliqui omissionem mali quam ht hos vel representato obto n sub sola ratione mali sed etiam sub ratione boni utilis vel delectabilis ee libera bona ac meritoria quia sicut carentia mali naturalis v.g. doloris e bona naturaliter, ita erit bona moraliter carentia ~~boni~~ mali moralis, item talis carentia ~~est~~ bona ratione nec inficit mala aliqua circumstantia ergo e bona ex integra et quia nullam malam circumstantiam ht, verum omissio actus qui prohibetur e quaedam virtualis volitio obediendi sicut omissio actus qui praecipitur e virtualis volitio transgrediendi ergo et terra omissio talis implet praeceptum.

implet preceptum & denique quod Deus omissionem alicuius precepti è remuneratur omissionem mali,
pura omissio sit ex se bona laudabilis & ~~[illegible]~~ vel saltem habet ongenale mentoria ut quem que
beatitudinem naturalis & boni ~~naturalis~~ temporalis n tn gloria qa ad mentum gloria requiri, ne assumo in
finem regnalem, Salas tn putat probabile puram omissionem mali n esse moraliter bonam
sequenter nec laudabilis ac mentoria boni temporalis aut beatitudinis naturalis, ratio, qa et
alicuius sit moraliter bonum n oratis si fiat in odio boni n esse nisi tantum bono motivo
imo ardor et zelus bonum quasi aliqua bonitate debet esse ex peccati motivo ac proprio
alterius virtutis ita etiam et omnino sit moraliter bona debet esse ex motivo bono & per
actum positivum quod motivum, ad finem vero 3 Ethic. cap: 4 Dicit n agere malum ex
motivo honesto esse honestum, ad caput, Dicit in hoc voluntario, dicit nihil alicuius esse laudabile
virtuosum, ictaart tandem Salas puram omissionem mali moraliter neq esse bonam nec mala
sed indifferentem & sic esse extra totum genus moris qa aequate dividit in bonum & malum
nunq ait omissione alicuius indifferentis esse etiam indifferentem n malum qa n è omissio alicuius
recepti, n bona qa n è omissio alicuius mali nec fit ex bono motivo & licet n possit dari inquit Sa-
las cum tn opponitur ego existimo probabile imo verum alicuius indifferens in individuo n
propterea sequitur n posse dari omissionem in individuo indifferentem qa licet ut preceptum de
referendo actum in bonum finem n tn è de referenda omissione, addit de neq omissionem
alicuius qui è sub zelo n esse bonam qa cum omissio mali in sit bona a fortiori omissio alicuius qui
è sub zelo n erit bona gratia omissio neq erit mala cuncta Salas è sequentibus mani-
festum, qd si illi objecas qd voluntas in re libera omissione è ea moralis & debet esse ea ut
vero effectui moralitate & bonitate vel malitiam moralem Dicit voluntate n semper agere
moraliter in re libera omissione, qa agere moraliter è agere cum ratione rationem
ratione.

Objices 3tio: n deveri pura omissio libera sequitur qd quando quis sit voluntate
certum ac directam omittendi peccandi peccati qa solum omittendo ~~[illegible]~~ est per se mala
& etiam est per se mala ipsa omissio.

Omissio è voluntaria omissionis reputatur hic omnem idem peccatum qa quando omissio
fit ex actu imperantem addit privatui rationem libertatis, sed malitiam sicut idem etiam
reputatur actus violentus & extorsus qa hic illi n addit rationem libertatis & per neqeris nec bonitatem
nec malitiam sicut etiam reputatur pro eodem effectu voluntas agendi Deum & ipse amor qa amor
ille n negadent voluntari amantis ~~[illegible]~~ libertatem, verum qa voluntas omissionis è magis vo-
luntaria quam ipsa pura omissio ideo è gravior culpa sed nihilominus oneraque excusat deo
n è declarandum necessario in responsione. ratio ergo è id quod jamdiu n habuisse liberam omissionem
alicuius precepti.

Objices 4to voluntas potens facere actum preceptum & omittere in negat, et sic sem-
per redeo ad actus è omissione n è peccans & per subtra qando hic puram omissionem & illam
etiam hic in illo genere & puram omissio n è voluntaria ac libera.

Ren illo unum negavit voluntas in hoc actu positivo et abstrahens n et excludens actu
aut omissionem in quo hic stare nec hic actum nec omissionem in ad vero recta hic omis-
sionem r:g: ad finem respectum neq illegit habere rectitudinem aut irrectitudinem
nec carentiam.

nec carentiam huiusmodi differentiarum, neq; pro omnis requiri quidammodo ad
datam illam denominis e voluntaria e dici et voluntaria moraliter, qa unita existimatur
omnem prudentem certitudinem pro omissione eius actus faciendum quis habet, quam voluit
pro ponitur facendi.

Dices: voluntas in illo genere vt sic n ht actum E ht omissionem seu negatio actus.
R hic modus arguendi a proportione ab negatiua ad affirmatiuam n valet quando ne
ceo copula transferri ad predicatum n, nequam pertinet ht n ponat stantia rei vel si fiat
alegio reduplicatio vt c in hoc casu pro exemplo, n e. bene volendi: intuitus n ht frigus E
ht negationem frigoris, redderet a. si poneret stantia rei v. g. intuitus qui e n ht frigus E
ht negationem frigoris, similiter n bene volendi ratione reduplicatio hoc vt hoc valeret n e
conq; vt hoc valetur n e conq; item hic aer mutatus in contrario non ante illuminatus
n ht lumen E ht negatio luminis ec sic dici valeret quidem modus arguendi, posita obstra
ctio in casu posito e rebitata illa reduplicatio ex particulari illam in genere si ni di
cere vta voluntas n ht actum positiuum E voluntas illa qua n ht negationem actus positiui
item voluntas n reduplicatio datum denominis n e diuersus actum E voluntas quae e omittens actum.
actum Obiices 5to: ec voluntarium e liberum, et differentia trahuntur ens E quantitas
sentia E omnis quae e ens n pt ec voluntaria esse libera
R voluntarium ac liberum pertinent ec differentias trahuntur Ens n. e. ec volun
tarium ac liberum ab ente omnino pt ec voluntaria ac libera esse entia n et ens.
Objices 6to: quando e omnis, et nec omittere actus ante tale et e necessaria potest esse
facta et sita proportione ob id libera E facta de mutatio de posse in voluntate per actum ad
esse n e tota per omissionem quae erat etiam antea E per actum idem positiuum de nouo
esset. R factum ec mutatio n in voluntate sed in ipso operante ratione nouae propo
sitionis ob id infert a nouam libertatem voluntatis in actu ad ec nouam denominatio
extrinsecam qua omnis denominat libera.
Obiices 7mo: visa sola ratione boni voluntas necessitatur ad prosequendum visa sola ratione mali
necessitatur fugam E illa stringunt necessitat vel ad actum prosequendi vel ad actum fugae
R quemquid ut de actu actum voluntas humana visa sola ratione mali necessi
tat ad fugam, pt e quis dicere voluntatem necessitari quidem a sola ratione boni n e. a sola ratione
mali, se voluntas mario ordinata ut ad bonum ita sequentium et dari ad fugam mali, sed
tristitia tres negationes pt e. voluntas visa stringi ratione supponere amorem et odium qa ex eo ob
ht etiam proportionem rationem mali pt n ante recti rationem boni e extra stringi, neutra ratio necessi
tat tante proportione rationis oppositae, imo si supponamus visa stringi ratione boni e mali, odium
nolle sequitur ut illum aliquem actum contrarium ad odium ad amorem adhuc restat voluntas
libere omittere actum amoris E ad liberum omissionem n e necesse vt hat actum positiuum
quemcumq; pt. e. ec in actu ad libertas stradictionis nae libertate stare tantum.
Dices: voluntas E qua vitalis libera quae exerat nca libertatem per actum idem vita
lem et liberum per quem vnit et libere vnit exactu ad E actu vitalis et libere contingit n. a omissio
qa omissio et actus negatio actus vitalis voluntary et libere ec negatio exercitij voluntatis vitalis sic
libera, sicut negatio illectionis n e exercitium, negatio omnis n e exercitium qua virtus e c.

R xedendo

Respondeo negare visionis & illectionis n esse exercitam sola visione & illectione sed ulterius ad determinatam ad videndum & illigendum et ad proprium exercitum negatio omissionem actus in voluntate esse negare exercitij proprij cuiusmodi voluntatis sed voluntas est indifferens ad actum & omissionem, quare non solum actus sed etiam omissio actus sit sub ratione exercitij actus, et ratione voluntatis sed ob omnia huiusmodi, id negare exercitij voluntatis in hoc casu, id est negare exercitij partialis negare vita actualis negare voluntary ac libertatis positivi, quia sit per se et etiam exercitium partiale voluntatis est quasi actus eiusdem voluntatis & per negationem voluntaria ac libera supposita ex parte illectus cognitione indifferenti licet n sit vita actualis in actu 2do cum per quam dicat voluntas vivere in actu 2do & licet etiam ipsa etiam n sit exercitium voluntatis, vt ipsa voluntas qua est actum & habitum actu 2do

Objicies 5 hac ratione doctissimi Curiensem recentioris n posse dari pura omissione liberam cognitionem ad omissionem liberam & necessariam & & necessariam cognitionem indifferentem, id est cognitionem boni & mali. Sed ipsa ergo sit necessaria repugnantia motivi operandi, id est boni & motivi operandi id est mali pure sit, quia n est necessaria ptis. Dico sit necessaria vt omnis libera pereunt et aliter & rectam suum esse ab eo motivo n operandi sed ea omittere n sit pura et aliter a motivo n operandi quia si penderet penderet ab hoc motivi quia aggreteret vt tendentia operandi ad operandi sed ab actu pure. Maior ratio & vno quam & alio & pendet sic aliter ab illis motivis etiam nonnullis & interse strario & altera omissio haberet eadem actu contrui quia pendere sic aliter a nec motivo ac fine & tendere in finem quia & aliquid cohibere n repugnari alteri n a omissionem actuum & ad omissionem cum & liberam & dari potest n est necessaria cognitio mali seu motivi n operandi quia cum repugnat pura omissio ab otio talis cognitionis repugnantis motivum n operandi eadem quia cognitio n sit & necessaria ad omissionem quia si est necessaria ideo sit ob pura omissio pendere aliter ab otio cognitionis illius ad & motivo n operandi, nam cognitio & otium applicio otii & solum refert ad otio a quo dabet & dependetur in actu vel omissione

Respondeo ad primam omissionem liberam necessarium esse vt repugnet rationi & mali sive motivo operandi & n operandi hoc tn n ideo requiri vt omittere etiam debeat aliter pendere ab uno vel plurib motivis n operandi, verum quidem & de actu contrario qui proprie tendit ad finem proprie etiam & aliter pendeat ab uno fine n tn omisso quia quando pura n sit ex motivum neq & aliter repugnet, voluntas ergo debet habere propinitatem vtrang rationem boni & mali vt ut complete libera in actu imo & debet etiam vbi sit libera in actu exercito & actu 2do vel prosequendo per actum contrarium vel fugiendo ab otio aut positive per actum aut per puram omissionem & stag discrimen inter actum liberum & liberam omissionem quia ille tnde voluntarij libere fit a voluntate habe arrepentem vtrang rationem boni & mali tnde tn aliter in suum motivum & sic ipse ratione liberitatis et extrinsece a proportione mali, at vero pura omissio & pura voluntate sed n pendet aliter a suo motivo operandi & ipsa etiam nequit actus dicit libera per extrinsecam denominationem a cognitione indifferenti vtrius motivi, verum tamen & & quando voluntas & in exercitio positivo sua libertatis debet per redditi ratione cur agat & ex quo motivo & tn hoc requirit n sine omissione, nam n & certum & quando voluntas pure omittet actum

omittat ex

omittat ex motivo, imo nec semper quando de actu constringit ad illum exercendi ratio v.g.
quando voluntas habet amorem liberum circa aliquid obiectum representatum sub ratione aliqua non boni
et ille amor dicit intensiorem quo eum alterum habet et tria, tunc etiam habet rationem motivam cur potius
eligat, intensior et duo quam et tria, ex parte obiecti eadem bonitas proponitur, et nihil aliud
movet voluntatem alio modo ad illum eligendum cur eligat amor ille et non et tria et ipsa voluntas
libera quae iuxta suam arbitrate et illum eligere nang aut magis indeterminata, si ergo in eum
omissione utrique, ratio cur voluntas omittat ex parte quidem motivi non assignari ita vere quia
omissio hominis eundem eum actum propterea motivum illum sed ad eum numerum actu
omittendum licet motivum proportionem potest assignari et ratio cur omittit sit libera, neg. v.
semper ut ad rationem ad finalis sed aliquando causa efficiens aliquando realis aliquando formalis
aliquando etiam ratio v.g. cur hic ignis calefaciat a.a. ille Deus, ita hic ignis materialis ille
formaliter cur illa nubes moveat alia vero non moveat. Ad ch. ita verum est ut valeat quam
albi, tum et casu quo non ex parte causae efficientis in actu imo affirmo et ratio omissionis
Ad secundo dico de potis omissionem quam actum ita voluntas libera est ex parte causae efficientis
in actu 2di sed potis ex parte causae finalis. Ad 3.a voluntas actu omittit secundo omissionem iuxta
libertatem neut si quaeratur cur voluntas potis emit bonitatem obiecti representati quam eundem malum
tamen omittit. Ad 4.a ita ab imo libera et mater vero 2do seu finiter pure determinat per actum omissionis.

Dices: si representata obiecti bonitate et representatio etiam motivum strarum vo-
luntas necessitatur ad amorem v.g. et motivum strarum et cur omittat amorem.

Ad. motivum strarum et cur motivum nullum in actu imo sed etiam in actu 2do, et cum motiva
actuantes voluntatem per actum finaliter voluntatis ad ipsum strarum motivum terminatur neg.
et cum motiva in actu imo sed et potius cur voluntas potissime potest actum omittere seu cur non potissime
potens eligere actum et eligendi, cur sit finaliter determinata ad illum actum et non negativus cur non aliquo
modo cum et omittat ratio voluntatis cur? quia ex ma libertate omittit et formal. ita stante illa repra-
tate motivi etiam strarum voluntas et omittere certe et de facto non omittit sed eligit actum et non omittit
ratio cur omittat et quamvis voluntas ex ma libertate ex quo habet regulare motivi strarum regulariter
voluntas libere potest etiam omittere et de facto non aliquo modo cum et omittat et cum in actu imo sed et ratio
requisita in ipsa voluntate influit et cum in quam omissionem seu potis in actum terminatum ad ipsum
motivum strarum et quando ipsa omnis ipsum motivum non operandi non exercet nisi cum motivo
in actu 2do sed ad summum ad ipsum regulariter et ratio.

Objicies 2do: in Deo et libertas ma para omissione et etiam mala. 1.

Ad 2.m 1.m: para et omissio voluntaria magis, talas locum habet: nam 2.do ita necessarium vel
saltem decentius in Deo sit operari ratione voluntaria neg. tra illa quae a Deo voluntarie
omittuntur, omitti per actum positivum terminatum ad quas omissiones, non etiam ab Deo ratione
existimantem Deum circa aliquid obiectum suspendere non actum et totaliter, sed ab actum quo absolute
velit fieri aut a fieri mala et mutentur talas de malis etiam per malis neg etiam sit actum quo
absolute velit aut nolit bonum actu in particulari.

Omitto ceteras obiectiones quae fieri possit extra nostram assertionem cum maxime
utrique vincant ad Theologos extra quos explicari debent quae non in para omissione
et extra omisso negativa ratio restituimus quando vel prohibet actu vel fingit, et similiter

quale sit

quale sit decretum Dei circa actum omissum. in qua difficultate quoad primam potest aliquis respondere diuersimode, imo dicendo 1° quando Est recepta omissio alicuius actus esse possibile habuit privarem rectitudinis alterius actus ponitur, stricti, quia se: potest esse in illa ipsa omissio recepta vel simbus alicuius rectitudinis, 2do respondere potest dicendo iusta eam opinionem quae distinguit malitiam etiam in entitate positiua actus ille prohibitus qui est oppositus omissioni recepta habuit esse secundum quam entitatem positiuam malitiam, secundum quam responsionem debuit etiam dici 1° peccatum fuisse sicut in priuare vel accipiendo latiorem nomen priuationis quatenus actus etiam positiuus dicit priuationem respectu generis cuiusque vel illegendo hoc vel aliquid vel certe 3° peccatum mutatur in priuationem aut propria aut aequipollenti secundum praedictam hominum existimationem in ordine ad effectum aliquem quoad ipsa actio peccaminosa priuatur, quoad eadem vero 3° Deui potest decretum Dei esse de alio necessario, id est mistere in hoc 3° Deus velit recurrere cum illo actu posito rationibus recurrentibus quasi Deus nolit ita: solo meum recurrere si tubes tuum nam hoc viuere esse idem ac viuere si existat hoc accidet aliquid cum non mingit mergit cum recurrere hois nisi Dei quam ratio actus cum ratione hois. Dei ergo 1° se retum Dei se hoc recurrere vel omittere recurrere subordinate ad voluntatem humanam recurrentem vel omittente ad eum modum quo actus subordinat voluntati recurrenti vel recurrenti ad eum modum quo discurrunt adversary Dei decreto 3° se: dig vellet recurrere ad hunc actum vel ad alium actum nolis recurrentibus ad hunc vel ad alium actum.

Obiiciunt 10: quando quis vult efficaciter finem vult saltem in ipso medium aliquid necessarium ad finem si in medium tale sit medium vult illud determinate, 2° vult similiter carentiam omnis impedimenti ad finem assequendum saltem ipsae sed ad assequendum talem finem v.g. quando impedire vel solutionem, 3° quando aliquis vult aliquem effaciter vult saltem ipsae carentiam omnium voluntionis laesi 3° ipsi ari pera omissio.

R. breuiter hoc totum hoc redeunt in hoc casu quando quis vult efficaciter finem si necessarium, nunquam dari peram omissionem etiam quando voluntas 2° et alium actum quo velit aliud etiam incompatibile cum actu omisso. R. do transeat 1° quando quis vult efficaciter finem ad hoc vel vult efficaciter debeat agnoscere mediatem medium quod potest sequi talem finem imo transeat 2° 3° debeat etiam velle medium aliquid in ipso 2° quando 2° medium debeat etiam velle illud determinate 3° per sequens 3° debeat etiam velle carentiam omnis impedimenti loquendo 2° 3° carentia impedimenti pendentibus a voluntate illius qui vult efficaciter finem stricte 2° v.g. ratio ad S. Petrum 2° fine vigilandi ne peccatum incurrat. Nolendo tamen 2° medium 2° carentia impedimenti quae necessario et independenter a voluntate volentis finem aut quae necessario et ex hoc ipso 3° ille velit finem nego 3° tale medium 2° carentia impedimenti debeat 2° voluta, cum ea deberent 2° voluta et absque voluntate necessario sequuntur, sic erge in casu 2° quidem impossibile vel quando a voluntate efficaciter stricti primo multi voluntate laesi et necessario 2° per sequens hoc casu 3° 2° voluto stricti necessario etiam 2° omnis voluntatis laesi 3° debent necessario omnia 2° voluta stricta v. requirent voluntatem ipsi necessario 3° debet praetermissis hoc casu 3° 2° voluto stricti alicuius qui vult efficaciter finem deberet hunc etiam velle Deum existere huius entitate extra necessaria 2° 3°

adhoc vel ille

adhoc ut ille possit studere sic etiam deberet tunc velle suam volitionem circa studium habere suam ubicationem et similia quae tamen necessario sunt indipendenter ab eo quod sint volita similiter deberet velle quod libri non corripiant furto etc quod tamen est contra experientiam et rationem.

Ad authoritates vero sortis et sacrae Scripturae facile Responderi potest, ad illud 3 Ethic. cap: 1 sc: de voluntarium esse laudabile vel vituperabile etc Respondeo aliquo saltem modo sc: non perfecta laude ac morali vel certe de positive voluntarie, ad caput 5 Respondeo non agere malum esse bonum et honestum, id est, non agere malum ex honesto motivo, ad illud Eccles. 31 qui potuit transgredi et non est transgressus et facere mala et non fecit idcirco stabilitas est etc Respondeo ibi sermone esse de volitione ex bono motivo, ad illud Joan. epist: 1 cap: 3 de quod est in mundo concupiscentia carnis est et concupiscentia oculorum etc Respondeo ibi illigi esse proprie vel reductive et haec satis. Finis 7 July Anno 1632, quo die tempore pomeridiano Doctoratum accepit Marchionis Pallavicini filius secundus. quae dictata fuerunt ab Admodum Reverendo P. N. Firentino. Romae in Collegio Romano.

Laus Deo Beatae Virgini.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

26

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

G. B. NÜRNBERG

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST